

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Sucquet E Societate Iesv Via Vitæ Æternæ

Sucquet, Antoine

Antverpiae, 1630

Cap. 20. Diarium

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54856)

vit, illuminavit atque instruxit. Fac ut ipsi dulcissimo filio tuo IESV Christo placeamus, & eum teque videre mereamur in calis, Amen.

Ave Maria, &c. O benigna & suavis Maria, placida clementissimum Redemptorem nostrum IESVM, qui te charissimam genetricem suam in calum assumptam supra choros Angelorum exaltavit Reginamque & Imperatricem celsissimam constituit. Fac ut ipsi dulcissimo Filio tuo IESV Christo placeamus, & eum teque videre mereamur in calis, Amen.

Ave Maria, &c. O benigna & suavis Maria, placida clementissimum Redemptorem nostrum IESVM, qui in fine saculi venturus est iudex in maiestate magna, ut reddat reprobis horrenda supplicia, & iustis aeterna gaudia, Fac ut ipsi dulcissimo filio tuo IESV Christo placeamus, & eum teque videre mereamur in calis, Amen.

Ave Maria, &c. O benigna & suavis Maria, placida clementissimum Redemptorem nostrum IESVM, qui est amabilis & desiderabilis gloria Beatorum, atque cum Patre & Spiritu Sancto vivit & regnat Deus in sacula seculorum. Fac ut ipsi dulcissimo filio tuo IESV Christo placeamus, & eum teque videre mereamur in calis, Amen.

Laus Trinitati fulgida, Patri, Nato, Paraclito, laus Virgini Deipara, nunc & per omne seculum, Amen.

CAPVT XX.

Diarium sive actionum per diem ordinatio.

ETIAM Ethnici in eo perfectionem constituebant, ut quis agenda & modum prospiceret. Diogenes monere solitus ut priusquam quis mane egrederetur, quid dicendum, faciendum & quomodo, prospiceret, reversus ea examinaret. Pythagoras idcirco duo tempora maximè observanda aiebat, matutinum, ut quis tum agenda prævideat, & vespertinum ut ea recognoscat. Vnde & Sapiens: Palpebræ præcedant gressus tuos, ut videas quas gemmas colligere, quæ lucra ex re omni ut avarus solet. Nonne lucrum maximum ex omnibus amorem Dei colligere, & gemmam preciosissimam v. g. quoties domo egrederis aquam lustralem capis aut lavas, si pio habitu contritionem excites, vel amorem, quantum lucrum omnino incomparabile, & facillimum. Certè sanctitas in eo sita est & perfectio, quòd cogitationes, verba, & opera in pondere, numero & mensurâ, coram Deo & ad gloriam ejus sanctè & perfectè fiant, id in primis curandū est, & Deus ac Dominus noster imitandus. Quemadmodum enim illè omnia opera sua in summo bene fecit, ita singula opera nostra quantum unquam melius possumus, facere debemus ex omni virtute Domini

Prov. 4.
Quanta lucra
ori spiritualis
ocasio.

Domini nostri IESU Christi, & cum omni desiderio triumphantis & militantis Ecclesiæ, & sub nomine creatoris, quasi tota salus nostra, & omnis laus Dei, & universitatis utilitas, ex uno opere pendeat, quasi numquam ad id opus reversuri, neque opus aliud postmodum incepturi, non quod ad singula tot considerationes adhibendæ sint, sed taliter affectus esse quisque deberet prout spiritus dictaverit, sibi suarum actionum modum præscribere, neque anxius esse. Ideò quæ hîc videbis exempli gratiâ allata esse existima, ut scias molâ animæ tuæ, & cogitationis, ut sic dicam, molere, & volvere sancta accipia, & non paleas aut fumum honoris, aut ut cum Apostolo loquar, stercora, sicut ille appellabat, potiùs quàm IESUM, & omne bonum, ut panem omne delectamentum in se habentem. Duo tantum moneo, ut actio bona sit, nullâ circumstantiâ vitari debere, sed ad Dei gloriam fieri, ut verò melior, posse illam quasi coram Deo fieri, ei offerri, Christi & Sanctorum actionibus uniri, in genere vel in particulari, indiesque majori affectu fieri. De præsentia Dei Sanctorum hæc est sententia, eam actionum nostrarum esse animam, & pietatis fontem atque compendium, sine quâ mox in bestiam vel dæmonem homo convertatur. secundum cavendum in his valdè, ne se quis obruat, ne multiplicitate cogitationum caput affligat, atque ita ut fieri solet, profectum retardet. vide tamen ne ulla pars vitæ tuæ vacet, ut nec agri cordis nostri vacare debet. Itaque adverte ne tempus tibi pereat omnium preciosissimum, & ad hoc habe catalogum actionum tuarum illo die & tempore, & modo faciendarum, ut vita tua ordinata sit, suavis, & constans. Ecce ut te id Deus, cæli, & astra, & terra, & tempora doceant. Vtere ergò, utere obsecro tempore, & particula boni diei non te prætereat; & nè frustra cum Chrysaotio peras inducias usque manè, audi sapientem: fili ait conserva tempus. Ideo pridè, quæ agenda postridè, cum sancto Ignatio provide & ordina, & manè similiter de iis facito, Deoque ea intentione quàm D. Thomas suggerit cogitationes, verba, & opera offer.

Dispice, quales sint, neque blandis nimis afficiare, aut adhaeresce, quia fallaces, neque alias time, quia sæpè salutares. Diligentissimè expelle curiosas, & superbas & impuras, quia hinc ruina.

Tu nosti quid expediat, tu gaudium meum, tu timor meus, extra te nihil volo, ò Deus meus & omnia: Ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia.

Vide autem crebrò, in quod animus centrum feratur subla-

*Actiones
perfecta sa-
cienda.*

*Nota hic
paradigm.*

*Præsentia est
anima a-
ctionum.*

Nota.

*Temporis
distributio.*

*Eccle. 14.
Gregor.*

*Directio co-
gitationum.*

to retinaculo pie cogitationis, an sursum superbia feratur, an in sensualia deorsum. Quid speres, quid times, quo gaudeas, aut tristeris; & hos affectus cave admittere, nisi quia Deus vult; & in voluntate ejus velut in centro, arce, cardine & felicitate permane, ut nil velis nisi quia Deus vult, nil nolis nisi quia ipse nolit, & donec quietem in hoc reperias sexcenties te vel horâ unâ resigna donec in centro sis, donec palmes in vite, donec in pace, donec in cubiculo divinæ voluntatis cum Beatâ Catharinâ Senensi ut dicas semper: fiat voluntas tua sicut in celo & in terrâ, vel non sicut ego volo, sed sicut tu.

*Directio
actionum.*

Ante notabiles actiones collige te, & omni affectu omnis creaturæ intentionem renova, Deo confidendo, tibi que diffidendo, & perface, & dic *ad majorem Dei gloriam*, velut si ultima foret, & aterna, semel enim factum æternum est, vel hæc utere.

*Oratio quâ
intentio,
unio & Dei
præsentia
exercetur.*

O omne bonum, Deus meus, virtus mea, ego pulvis & cinis offero opus hæc N. tibi ubique presenti ad gloriam tuam, in unionem meritorum Christi IESU, utinam te numquam offendissem! ex te enim & in te, & pro te sunt omnia.

Hæc oratiuncula diffidentiam sui, & humilitatem, oblationem, puram intentionem, unionem continet, & considerationem præsentia Dei in omnibus, cum ex illo, & in illo omnia profiteatur. Immo sola hæc postrema pars utilis est jaculatoria, quâ omnia Deo tribui, & coram eo agi, illi que dicari possunt, & sufficit eâ ante omnia uti longiori verò in præcipuis actionibus, Gratias age & dic omnia in nobis operatus es Domine, ex te enim, & in te, & pro te, sunt omnia.

Mand.

Primò manè, postquam evigilaveris, imaginare quasi caelum apertum, & à Sanctissimâ Trinitate, & Christo Domino petita benedictione, & prima quasi respiratio & vox sit: *IESUS MARIA;* uti & ultima vita, & ad illud contritionis & charitatis, item fidei, & spei actum elicere assuesce. Deinde paulo tibi factus præsentior dic: *Benedicta sit sancta Trinitas, atque indivisa unitas: confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam;* & signo crucis te signa. Postea actu fidei, spei, & charitatis amplexu, adora quo potes affectu Deum, ut omne bonum, vulnera Christi osculare, & servire ipsi statue, non hostibus tuis, idque velut ultimo die vitæ.

*Gratiarum
actio.*

Confidera deinde Primò, omnia creata, & gratias age pro beneficijs acceptis à larga Dei manu. Secundò, vide ad quid sis creatus: quò eundem tibi, utpe ut Deo servias, & toto corpore adhareas, omnibus potentijs & sensibus tuis; & attende ad defectus consuetos, & ferventer statue Deum non offendere, maximè que vitare id, contra quod examen facis particulare;

*Directio ad
finem.*

Tertiò

Tertio, considera, quanam agenda illo die, & quid vocatio tua exigat: si Religiosus es, attende ad vota tua, omniaque Deo offer purissimam intentione & amore. Quarto, considera breviter, quae adversa evenire possent à Deo, & ab homine, in animam & corpore, famam, opibus, & plenè te divinae voluntati resigna in tempore & aeternitate. Deinde Sanctos velut praesentes invoca, maximè B. Virginem, & Patronos cum Angelo Custode viae duce & comite gratulando eis, & virtutem certam petendo: tum devotè subjunge. *Credo, Pater, Ave* decem praecepta, votaque renova, si Religiosus es, & proposita prima.

Hæc possunt esse materia tibi meditationis, quoties alia deficit aut parata non est.

ORATIO.

O IESU Redemptor mi, credo tibi, o Deus meus, & omne bonum meum, confido in te, o spes unica, & te toto corde diligo, & tibi sincerè, totis viribus meis servire statuo; tu omne, & solū bonum meum es; quid extra te, cum incerta sint omnia, desidero, aut timere possum; vel de quo gaudere & dolere? (hic percurrere proposita, & quæ occurrere possent adversa.) da gratiam ut creatis omnibus, donis tuis utar, ne tibi displiceam. Ecce nihil appeto, cum quid profigi ignorem; sed in omnibus te, qui omnia es, laudo, & gratias ago tibi, ex toto corde, pro omnibus beneficijs tuis generalibus & particularibus his N. & offero tibi intellectum, voluntatem, memoriam, sensus, membra, cogitationes, verba, & opera, & omnia mea, in unione meritum Christi IESU, ad tuam unius gloriam, non hostium meorum. Adversa item omnia de manu tua, accipio N. Superioribus, ut tibi obedire volo: omnes pro te diligere, & tibi, o Deus meus, amor aeternæ, per amorem & orationem adherere. Vitam ego, & omnes te diligant, ac ardeant amore tuo! O Regina Angelorum, misericordia Mater, & mea unica post Deum fiducia! O vos omnes sancti Angeli impetrate mihi veram charitatem, & amorem omnis boni, Dei nostri; & tu Angele custos, Dux viae meae praesentiam illius; Apostoli, resignationem; Martyres, patientiam; Confessores, abnegationem omnium sensualium; Virgines, puritatem: & tu Patrone mi N. a & ut moriar amore ejus, qui amore mei dignatus est mori.

Dum te vestis, continuare potes quæ sequuntur, & cogitare quomodo lapsu Adæ à fine excideris, & nudus factus sis, & contere amanter coram Domino. 1. Vestes cape & stude induere IESUM, id est virtutes ejus, humilitatem, paupertatem, obedientiam, & castitatem, & patientiam, vel ut Ecclesia nos

V V V *

doceat

3. Consideratio agendorum.

4. Item patientiorum.

a Nomen Patroni menstrui & virtutis sententiam in memoriam revoca.

Dū te vestis, Contritio,

docet, in Sacerdote dum se vestit, passionem memora una cum petitione aliquâ virtutis, vel gloriæ vestimenta pete, prout unctio docebit, de quibus aliàs si Domino placuerit fufius.

Iaculato-
ria.

Dum lavas
vel aquam
lustralem
sumis.

Iaculato-
ria.

Examen &
oratio ves-
pertina.

Greg. l. 35.
mor. c. 5.

Quando induar te Domine IESV? quando veniam & apparebo ante faciem tuam? Ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia.

Semper contritionem excita, & memineris te locum in sanguine Agni, atque ex mundo corde servire ei statue, vel recordare quod absterget omnes lacrymas ab oculis tuis.

Amplius lava me, Domine, ab iniquitate N. mea, ut mundo corde seruiam tibi, & videam te. Ex te enim & in te, & pro te sunt omnia.

Cave illud ne prætermittas, immò crebrò fac, bis saltè in die, & ad horas singulas breviter. Iam iudica te ipsum cum abfolvi, si vis, potes. Certè ut Greg. quanto se quis minus videt, tantò sibi minus displicet, & tantò magis, quo crebrius se in conspectu Dei intuetur.

Examen institue hoc pacto, 1. gratias age Domino tuo pro tot tantisque beneficijs maximè eo die acceptis. 2. roga eum ut gratiam largiatur, ut cognoscas eum, & te semitalque tuas. 3. Percurre, ab examine postremo ubi fueris, quid egeris, cogitatione, verbo vel opere, & primò quomodo te gesseris in materiâ examinis particularis, cujus propositum singulis horis renova si potes. 4. dole ex amore Dei tui de offensâ. 5. propone emendationem seriâ prævisis occasionibus, maximè in vicio illo, quod extirpare contendis. Post hoc verò. Percurre deinde primò puncta postriè meditanda aut legenda. Secundò, dispone de actionibus diei sequentis purificando intentionem: & prævide, quid agere, dicere, &c. velis, nisi in examine id feceris, atque attende ad examen particulare, & Tertio, osculare terram; Primò, cogitando te hâc nocte in pulverem fortè rediturum; Secundò, quia Verbum caro factum est, totum te ei resignando, & invitando ut cras ad te veniat in vener. Eucharistiâ. Tertio, quia peccatis tuis infimum locum tibi deberi putas, & contritionem excita: tum ex te, & exerce gratiarum actionem, vel confusionem, commemorando, si libet, passionem Christi Domini, v. g. ad togam, gratias agere potes pro dentatione in flagellatione: ad aliam vestem, repræsentare posses tunicam, quæ integra mansit, & petere charitatem ad calceos, & caligas, petere gressus rectos; & affectus & amorem: ad cætera meditari depositionem corporis Christi, & mortem, uti & de tuâ cogitare. Postea sanctos statue circa lectum, & eos ut moriturus invoca, & dic: *Credo Pater, & Ave. Veni sâcte Spiritus.*

Agenda post
examen.

Modus se
exuendi.

Saluta etiam Angelum Custodem.

Dum lectum aperis, cogita sepulcrum, ac fore ut brevi illud intres,

intres, alteram ex aternitatibus fortiturus: & cogita, si ita nunc foret, quid superesset ex vanitate, quid ex sanctâ conversatione. Deinde dic: *In manus tuas Domine, commendo spiritum meum;* cum oratione de contritione vel actu illius, & mox petitâ flexis genibus à SS. Trinitate, B. Virgine Matre tuâ, Angelo Custode, benedictione, exerce te ut moriturus (est enim hæc diei quasi vita pars vltima) & dic aliquoties, IESVS, MARIA, & contritionem, actus fidei, spei, & charitatis dicendo: Credo Domine, in te spero, & toto corde te diligo. Deinde vota si Religiosus es renova, ut indulgentiam plenariam consequare, aut aliâ ratione. Postea in lecto decumbe in dexterum latus maximè, & aliquid circa Meditationem volve, aut certam cogitationem, quâ amorem Dei excites, & desiderium Communionis, convertendo oculos vel ad ven. Sacramentum, vel ad cælum, iuxta illud: Anima mea desideravit te in nocte, & iterum dic: IESVS MARIA, cum actu fidei, spei, & charitatis. IESVM autem si vis considera incipiendo à Dominica, vel ut in cælo ad dextram Patris, vel vt in præsepio, in paupere domo suâ, in deserto, in domo Caiphæ, in cruce, in sepulcro.

EXERCITIUM.

Utinam, ô Deus meus, vita mea, cras perfectiùs tibi vivâ, ferventi oratione sic N. te laudem, omniâq; creata spernam, te unum timeam & diligam! quid enim ex ijs colligam, aut quid collegi hodie N. nisi bonitatem tuam, qui omnia in omnibus operaris?

Tu solus bonus, tu solus animam meam potes satiare, quando te suscipiam, & perfectissimè omnes actiones ad gloriam tuam exequar.

Ecce nescio quando venturus sis, utinam nunquam offendissem te omne bonum. 2. Cum tu Deus caro factus sis, ut ego Dei filius sim, offero tibi cor meum, & omnia. Veni, veni, & fac me unum tecum.

3. Da mihi ut sim mitis & humilis corde, & amem te, & sufficit mihi. Quando venies, quando venies sanè uti fur in nocte, Et quid tunc proderit universa vanitas? In manus tuas Domine, commendo spiritum meum. Benedic mihi, ô SS. Trinitas, ô dulcissima Mater Maria, ô Angele mi, Credo tibi Domine IESVS, & in te spero, toto te corde diligo, & amplector te, bone IESVS, unica fiducia mea, & (si Religiosus es, dic) voveo paupertatem, castitatem & obedientiam. En vita incertus, & salutis velut sepulcrum ingredior. utinam te, Deus meus, nunquam offendissem: doleo ex animo, Redemptor mi, & propono per tuam gratiam præcepta & regulas servare, crucem libenter ferre, & me mortificare. N. te & proximum ex corde diligere, quid enim sunt omnia transitoria sine te, & nonne hæc omnia clamant, ut diligam te, cum sis unicum & omne bonum meum.

Utinam, ô Deus meus, vita mea, cras perfectiùs tibi vivâ, ferventi oratione sic N. te laudem, omniâq; creata spernam, te unum timeam & diligam! quid enim ex ijs colligam, aut quid collegi hodie N. nisi bonitatem tuam, qui omnia in omnibus operaris?

Tu solus bonus, tu solus animam meam potes satiare, quando te suscipiam, & perfectissimè omnes actiones ad gloriam tuam exequar.

Ecce nescio quando venturus sis, utinam nunquam offendissem te omne bonum. 2. Cum tu Deus caro factus sis, ut ego Dei filius sim, offero tibi cor meum, & omnia. Veni, veni, & fac me unum tecum.

3. Da mihi ut sim mitis & humilis corde, & amem te, & sufficit mihi. Quando venies, quando venies sanè uti fur in nocte, Et quid tunc proderit universa vanitas? In manus tuas Domine, commendo spiritum meum. Benedic mihi, ô SS. Trinitas, ô dulcissima Mater Maria, ô Angele mi, Credo tibi Domine IESVS, & in te spero, toto te corde diligo, & amplector te, bone IESVS, unica fiducia mea, & (si Religiosus es, dic) voveo paupertatem, castitatem & obedientiam. En vita incertus, & salutis velut sepulcrum ingredior. utinam te, Deus meus, nunquam offendissem: doleo ex animo, Redemptor mi, & propono per tuam gratiam præcepta & regulas servare, crucem libenter ferre, & me mortificare. N. te & proximum ex corde diligere, quid enim sunt omnia transitoria sine te, & nonne hæc omnia clamant, ut diligam te, cum sis unicum & omne bonum meum.

Utinam, ô Deus meus, vita mea, cras perfectiùs tibi vivâ, ferventi oratione sic N. te laudem, omniâq; creata spernam, te unum timeam & diligam! quid enim ex ijs colligam, aut quid collegi hodie N. nisi bonitatem tuam, qui omnia in omnibus operaris?

Tu solus bonus, tu solus animam meam potes satiare, quando te suscipiam, & perfectissimè omnes actiones ad gloriam tuam exequar.

Ecce nescio quando venturus sis, utinam nunquam offendissem te omne bonum. 2. Cum tu Deus caro factus sis, ut ego Dei filius sim, offero tibi cor meum, & omnia. Veni, veni, & fac me unum tecum.

3. Da mihi ut sim mitis & humilis corde, & amem te, & sufficit mihi. Quando venies, quando venies sanè uti fur in nocte, Et quid tunc proderit universa vanitas? In manus tuas Domine, commendo spiritum meum. Benedic mihi, ô SS. Trinitas, ô dulcissima Mater Maria, ô Angele mi, Credo tibi Domine IESVS, & in te spero, toto te corde diligo, & amplector te, bone IESVS, unica fiducia mea, & (si Religiosus es, dic) voveo paupertatem, castitatem & obedientiam. En vita incertus, & salutis velut sepulcrum ingredior. utinam te, Deus meus, nunquam offendissem: doleo ex animo, Redemptor mi, & propono per tuam gratiam præcepta & regulas servare, crucem libenter ferre, & me mortificare. N. te & proximum ex corde diligere, quid enim sunt omnia transitoria sine te, & nonne hæc omnia clamant, ut diligam te, cum sis unicum & omne bonum meum.

Utinam, ô Deus meus, vita mea, cras perfectiùs tibi vivâ, ferventi oratione sic N. te laudem, omniâq; creata spernam, te unum timeam & diligam! quid enim ex ijs colligam, aut quid collegi hodie N. nisi bonitatem tuam, qui omnia in omnibus operaris?

Tu solus bonus, tu solus animam meam potes satiare, quando te suscipiam, & perfectissimè omnes actiones ad gloriam tuam exequar.

Ecce nescio quando venturus sis, utinam nunquam offendissem te omne bonum. 2. Cum tu Deus caro factus sis, ut ego Dei filius sim, offero tibi cor meum, & omnia. Veni, veni, & fac me unum tecum.

3. Da mihi ut sim mitis & humilis corde, & amem te, & sufficit mihi. Quando venies, quando venies sanè uti fur in nocte, Et quid tunc proderit universa vanitas? In manus tuas Domine, commendo spiritum meum. Benedic mihi, ô SS. Trinitas, ô dulcissima Mater Maria, ô Angele mi, Credo tibi Domine IESVS, & in te spero, toto te corde diligo, & amplector te, bone IESVS, unica fiducia mea, & (si Religiosus es, dic) voveo paupertatem, castitatem & obedientiam. En vita incertus, & salutis velut sepulcrum ingredior. utinam te, Deus meus, nunquam offendissem: doleo ex animo, Redemptor mi, & propono per tuam gratiam præcepta & regulas servare, crucem libenter ferre, & me mortificare. N. te & proximum ex corde diligere, quid enim sunt omnia transitoria sine te, & nonne hæc omnia clamant, ut diligam te, cum sis unicum & omne bonum meum.

Potes hic
visa & au-
dita piè ap-
plicare.
Præparatio
ad Com-
munionem.

Examen
patricula-
re.

VVV3

Post

Post hoc posses lecta & audita piè applicare, & meditationem ruminare.

*Meditatio
vel lectio
matutina.*

Nota.

*Fides viva.
Spes certa.
Charitas.
Gratiarum
actio.*

Primò, præpara te breviter, ut suprâ dictum est, & vide quos affectus velis excitare, quomodo meditationem applicare defectibus, & examini particulari, & ad eliciendum amorem Dei perfectionibus ejus consideratis, vel aliquâ earum. Iturus ad meditationem, ad aquam lustralem contritionem excita de peccatis in genere; & mox te humiliando, considera Deum præsentem, & adora, fidei, spei, & charitatis actu, ex purâ intentione offer tres potentias, ac gratiam pete ad rectè meditandum, oratione eâ quæ suprâ c. 1. lib. 1. posita est, aut hæc: *O Domine tu mihi per essentiam, præsentiam & potentiam præsens es, esto etiam quæso per gratiam: credo enim tibi in hoc N. & omnibus & in te solo spero, & toto corde te diligo, & gratias ago omnium Sanctorum affectu & possibili, pro his N. & omnibus beneficijs tuis, quia judicium tuum sic manifestasti mihi. Vota mea & omnia tibi offero ad gloriam tuam, potentias anima mea consecro tibi. Da mihi, o IESU, ut tu sis meditatio mea, semper de te cogitem, ut tu de me sis spes mea, maledictus enim qui confidit in homine. o Amor meus ut nihil petam aut amem extra te. Da obsecro quod jubes N. ut exardescat ille, & crescat in me, & ego sic in virtutibus N. & in te, propter te qui es Deus meus, & omne bonum meum, Amen.*

Hanc verò orationem continentem varios actus & affectus in meditatione vel lectione excitandos post singula puncta, aut considerationes usurpare potes, vel aliquam ex ijs quæ initio libri: *Hæcine vera*, &c. vel *exercitium complectens modum meditandi*, de quo cap. 25. lib. 2. vel *exercitium quo anima elevatur*, c. 26. lib. 2. vel *Exercitium Fidei, Spei & Charitatis*: vel certè variis affectibus insilire quos habes cap. 50. & sequ. lib. 2. vel potes Iaculatoriis uti positus in capite de contemplatione; vel certè psalmis, affectibus illis servientibus, v. g. in affectu fidei Psal. 135. *Confitemini Domino*, Item 13. 36. 47. 52. 71. 72. 75. 93. 96. 97. 118. 148. Spei Psalm. 4. *Cum invocarem*. Item 3. 7. 10. 11. 12. 15. 16. 22. 26. 27. 30. 6. 40. 42. 43. 44. 55. 58. 61. 63. 64. 67. 70. 76. 90. 121. 135. 137. Charitatis Psal. 41. *Quemadmodum cervus*. Item 8. 31. 57. 62. 66. 72. 83. 135. 137. 144. Contritionis Psal. 50. *Miserere mei*. Item 5. 6. 24. 37. 38. 49. 78. 79. 83. 84. 89. 100. 101. 129. 141. 142. Admirationis Psalm. 8. *Domine Dominus noster*, Item 19. 28. 32. 44. 65. 72. 88. 92. 146. Compassionis Psalm. 21. *Deus Deus meus respice*. Item 55. 68. Imitationis Psalm. 44. *Eruçtavit aut* 71. Gratiarum Psal. 47. *Magnus Dominus & laudabilis nimis*. Item 9. 20. 29. 32. 33. 39. 56. 59. 60. 61. 65. 77. 93. 102. 103. 104. 105. 106. 117. *Gaudet* Psal. 33. *Benedicam Dominum in omni tempore*. aut 17. 32. 46. 115. 64.

64. 67. 80. 85. 91. 94. 95. 96. 99. Resignationis Psalm. 22. *Dominus regit me.* aut 107. Humiliationis Psalm. 127. *Nisi Dominus edificaverit.* Item 35. 74. 130. 145. Contemptus rerum humanarum Psalm. 36. *Noli amulari.* Patientia Psalm. 89. *Domine refugium factus,* aut 16. 19. 25. 27. 38. 40. 61. 68. 73. Diligentia spiritualis Psalm. 14. *Domine quis habitavit,* item 23. 48. Timoris Psalm. 49. *Deus Deorum,* Item 74. Petitionis Psalm. 68. *Salvum me fac Deus,* item 60. 69. 78. 79. 82. 84. 85. 87. 89. Vel ut alius suadet, quotidie diverso affectu te exerce, die Luna in Fide, expendendo Credo: Martis in Spe, expendendo *Pater & Ave:* Mercurij, in charitate ad præcepta te examinando: Jovis, in gratiarum actione beneficia Dei recolendo: Veneris, in compassione Mystera Passionisvolvendo: Sabbathi, in contritione, recogitando dies præteritos & annos. Dominicâ, in gaudio, cæli gaudia delibando.

Esti verò meditatio non omnibus conveniat, tamen lectio orationibus & affectibus interpolata omnibus utilis, neque omittenda, saltem repetenda lectio eorum, quæ sibi quis faciendâ aut cavenda proposuit, uti invenies pro singulis diebus l. i. c. 13. p. 149.

Nota meditationem aut lectionem omnibus negotiis anteponendam, quia per illam misericordia Dei ad nos descendit, ut indicat David, dicens: Benedictus Deus, qui non amovit orationem meam, & misericordiam suam à me: ut Augustinus in illud Psalmi 65. sed loco, horâ, situ, commodis & quietis faciendam & absolvendam, neque quidpiam omnino, nec pilum quidem de hoc holocausto esse detrahendum affectui gratiarum actionis, oblationis, & propositis ac petitionibus insistendum.

*Pf. 65.
Meditatio
quanti sit.*

Examen particulare est, quo quis peculiare aliquod vitium persequitur, omni studio mortificationes, orationes eo referendo, aut ad virtutem acquirendam per partes & gradus, verbi gratiâ, humilitatem vis, 1. ne te laudes, 2. nec laudari velis, 3. nihil ob respectû agas, 4. nihil excuses, 5. vanas cogitationes excludas, 6. humiliationes patere, ipsque gaude. Vis charitatem, 1. de nullius defectu loquere, 2. omnibus quibus potes, operam tuam præsta, 3. aversionem omnem cave, si senseris, contrariis actibus expelle. Vis obedientiam? 1. exterius perfectè ad litteram fac, 2. nunquam contradic, 3. Deum in omni Superiore respice. Vis paupertatem? 1. parcè utere rebus. 2. superflua reserca, 3. etiam necessarijs gaude carere, eaque alijs libens tribue. Vis castitatem? 1. oculos custodi, 2. familiaritates fuge, 3. cogitationibus sanctis, Dei que præsentia alias exclude, &c.

Missa audisio.

Cave quantum potes eam omittere, venitenim Dominus ut te audiat, te cibet, recreet. Primò, cum vadis, cogita te ire ad rem summam, uti verè est, montem Calvarie, memoriale incarnationis, & Passioms Domini, Si libet, cogita quis offerat, quid, ubi, à quibus offeratur, cur, quomodo, quando, & memento te offerre cum Sacerdote hoc Sacrificium, accedere epulum caeleste, propitiatorium: Ad aquam lustralem contritionem excita. & in Confiteor examine brevi instituto idem facito. Secundò, ad initium Canonis Passionem percurrere, & circumstantias appende, quis, quid, ubi, à quibus id patitur, cur, quomodo, quando, deinde pro Communionem Spirituali examina te breviter, & contritionem excita, ac famem, & roga Deum ut ad te veniat. Denique tibi & alijs necessaria pete, renova proposita & gratias age.

Si concio audienda.

Primò, quia sapientia non habitat in anima subdita peccatis, breviter eleva cor ad Deum, dolendo de peccatis præteritis, & curas rejiciendo.

Secundò, diligenter & devotè attendito, velut Deum loquentem, & te monentem, & propone gratiã Dei facere, nam, ut Augustinus, qui audit negligenter, & finit verbum Dei cadere in terram, æquè culpandus, ac qui finit cadere corpus Christi. Et alius: Accipienda verba Dei, ut sanguis Christi, & aliã Sanctorum reliquiã.

Tertiò, in fine tibi applica, & facere propone, & rumina crebrò.

Oratio ante eam.

Munda cor meum, Domine, ut semen verbi tui cadat in terram bonam, & fructum afferat. Desidero illud in mansuetudine suscipere devotè ut edicta tua, & sanguinem tuum, & ut ager medicinam, & propono mihi applicare, & firmiter exequi, ad honorem & gloriam nominis tui.

Oratio post eam.

Gratias age Deo, & propone audita exequi, & alijs narrare, consideratã occasione, his si libet verbis: *En, Domine, hac est voluntas tua, sed non est volentis, neque currentis, sed tui Deus misericordis: propono itaque hoc facere (tali tempore, &c.) per gratiam tuam, Amen. Veni sancte Spiritus, reple, &c.*

Recollectio ad horas.

Singulis horis recollige te: examina Primò, præteritam horam coram Deo. Secundò, proposita matutina renova in genere; & virtutem examinis particularis, representatã occasione, exerce, hoc modo. *O IESV, pro me v. g. flagellate, quid retribuisti tibi: quid retribuam? doleo amore tui, quod offenderim te; diligo te ex toto corde, & omnia tibi offero & committo, quando venies? quando per te humilis ero N. sic ad horas singulas aliquod mysterium passionis si libet memora v. g. hora 6. O IESV, qui la-*

villi

visti humillime pedes tuorum. 7. Convivium mihi corporis tui instituisti, 8. sermone tuo solatus es. 9. ad horum vltro pro me ivisti. 10. In horto pro me lacrymis sanguineis orasti. 11. Te ipsum tradidisti proditori, 12. Ductus fuisti ad Annam, & casus pro me. 1. Ductus ad Caipham & accusatus pro me. 2. Illusus & consputus fuisti pro me. 3. Ligatus & negatus à Petro fuisti. 4. à Sacerdotibus damnatus fuisti ut ego absolverer. 5. Ad Pilatum ductus & accusatus. 6. Ad Herodem ductus & foretus. 7. Remissus ad Pilatum cum ignominia fuisti. 8. Flagellatus & coronatus fuisti. 9. A Iudæis clamantibus damnatus. 10. Qui bajulasti crucem pro me. 11. Qui pro me crucifixus es. 12. Pro me elevatus in cruce. 1. Qui pro inimicis orasti. 2. Qui pro me sitiisti. 3. Qui mortuus es pro me. 4. cujus pro me apertum latus. 5. Qui pro me de cruce depositus fuisti. Potest eadem fieri recollectio, recitando Pater noster, cum piâ aliquâ reflexione, v. g. renovando præsentiam Dei verbis illis, *Pater noster qui es in calis.* Primâ petitione, puram intentionem, cum ipsâ eadem contineatur; Secundâ, gratiæ postulationem cum sui diffidentia; Tertiâ, resignationem, Quartâ, fiduciam de paternâ providentiâ, & suspirium ad SS. Eucharistiam; Quinta, contritionem & charitatem erga proximum; Sextâ, humilitatem. cum tot periculis cincti nullum evadere absque Deo possumus; Septimâ, propositum vitandi peccata ac defectus, maxime illum, quem examine particulari superare contendimus.

Otiū fuge cum prudenti illa fœmina, nam illud vitiorum sentina, & tu natus ad laborem. Initio contritionem excita ut Deo gratum sit opus, eique ex purâ intentione illud offer, & Christi operibus & meritis unias, & præsentem tibi facias, eumque ut Remuneratorem intueri, & ut miles ducem. Verum memento in opere exercere communicationem cum Deo, & ex creatis cor ad Deum elevare, uti videbis factum li. 3. cap. de Contemplatione. Exerce potissimum fidem, spem & charitatem crebrò dicendo: O IESU, trahe me post te, utinam te diligam toto corde meo! utinam tibi adhæream pulcritudo summa! Quàm admirabile est nomen tuum in universâ terrâ, ô potentia infinita! vita tamen animi contentionem. Peracto opere de defectu dole, & illud Deo offer manibus beatissimæ Virginis, ac sæpè expende illa, ex te enim & in te, & pro te sunt omnia.

Domine Deus, cui omnia serviunt, denud offero me hâc horâ, forsitan ultima tibi in holocaustum, & opus hoc in unione meritorum & laborum Christi IESU, dignare hoc per me operari ad gloriam tuam. Amen.

*Recollectio
per Pater
noster.*

*Exercitium
manuale.
Iob 5.
Prov. 31.*

*Cant. 1.
Psal. 8.*

*Oratio ante
opus.*

Oratio
post opus.

Tu Domine principiu & finis, gratias ago tibi, qui nemine indiges, quod dignatus es me vocare in vineam tuam, & hac per me facere, sine quo factum est nihil. Sit tibi laus de bono tuo. Ignosce malum meum, & imperfectiones meas, & suscipe in unione omnium actionum Christi filij tui, ad tui solius, non mei gloriam. Amen.

Iaculatorie
pro laborantibus.

Inter laborandum sententiam aliquam ex his, quæ sequuntur, memoriâ repetere poteris.

Pf. 127.
1. Cor. 4.

Labores manuum tuarum quia manducabis, beatus es, & bene tibi erit.

Vsq̄ue in hanc horam esurimus & sitimus, & nudi sumus, & colaphis cadimur, & instabiles sumus, & laboramus operantes manibus nostris.

2. Thef. 3.
Luc. 14.

Si quis non vult laborare, non manducet; beatus verò qui manducabit panem in regno Dei,

Prov. 10.
Prov. 13.

Benedictio Domini diuites facit, nec sociabitur eis afflictio.

Vult, & non vult piger, anima autem operantium impinguabitur.

1. Tim. 2.
Apoc. 14.

Labora sicut bonus miles Christi.

Beati mortui qui in Domino moriuntur: amodò jam dicit spiritus ut requiescant à laboribus suis.

Sap. 9.

Mitte sapientiam de calis sanctis tuis, ut tecum sit, & tecum laboret.

Prov. 23.
Matth. 11.

Noli laborare, ut dixeris, sed prudentia tua pone modum.

Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos.

Pf. 16.

Pauper sum ego, & in laboribus à iuventute meâ.

Lectio horarum.

Para te & citharam cordis tui ad has ut ad meditationes, horâ & tempore certo & competenti; nec noctem, & opera ejus verte in diem, seu diurna opera, & contra Psalms fac intelligas, etiâ iuverit legere singulos cum S. Angelo aut Patronis, aut pro certâ rerum obtinendâ, &c. Etiam sitis magnam rationem habe cum Deo collucuturus, ejusque præsentiam excita & contritionem, & fidei, & spei, & charitatis actum. Deinde saltem ad, Gloria Patri, præsentiam Dei renova; & intentionem. Et post recitationem te collige, & contritionem excita, ac pro remissione defectuum. Laudate Dominum omnes gentes, &c.

Vide Richardum.

Oratiunculam horis præmittendam habes supra si videatur, vel dic: O Deus, ecce sto coram te & curiâ tuâ, & doleo ex amore tui, quod offenderim te, credo tibi, in te spero, & toto corde te diligo.

Studendi modus.

Priusquam studere incipias, tranquilla animum, anima enim quiescendo fit sapiens, cave ne præcipites, cave festinare

ad

ad finem, sed ruminare & digere. Ora & contritionem excitam in malevolam animam non introibit Sapientia: neque superbia, tumor enim mentis est obstaculum veritatis. Dei ergo auxilium invoca, offerendo opus tuum Christi actionibus unitum divinæ Majestati, & dic. Veni sancte Spiritus, & emitte caelitus, lucis tuæ radium: ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia, & doleo super omnia quod te offenderim, ô Deus meus & omnia. Lege verò quotidie pium aliquem librum, ut sapientissimi viri soliti fuerunt, D. Dominicus, D. Thomas, D. Bonaventura: non tamen sit fortuita lectio, aut præcipitata, sed attenta ac devota, ad mediam ut minimum horam. Ex lectis & cognitis eleva mentem in Deum & Spiritum sanctum, qui nos docebit omnia, ut veritas dixit.

Magna hæc est occupatio nonnullis, & utilis ad fructum faciendum in proximo, & charitatem fovendam. Itaque eam huc ordina. Ex eâ autem fructum colliges, si præmeditatur, & piè scribas, meminerisq; quod vulgò dicitur, litteram scriptam manere, & scribi, ut sic loquar, æternitati, 1. Contritionem excita, & intentionem, dum crucem pingis in initio, 2. ante signaturam reflecte, cruce v. g. aut IESV nomine præmisso, hæc enim æterna est.

O IESV, qui in manibus tuis & libro vitæ descripsisti me. Doleo quod offenderim te, da mihi præmeditatur, piè, non ut profanus, & prudenter scribere æternitati, ad gloriam tuam, ex te enim, &c.

Beatus qui manducabit panem in regno Dei. Dum lavas te, 1. contritionem excita, adspira ad Deum, propone seriò temperantiam in medicina corporis fumenda, & cogita vel de lavacro sanguinis Christi, vel vanitate mundi, vel de mensâ caelesti, & ad eam adspira. Accumbe cum Christo, eum agnosce in Superiore vel in proximo, cave properè, lautè, ardèter & studiosè edere, inter comedendum semper dissimulanter in aliquo te mortifica, id est, aliquid quod magis arridet Christo Domino offer in proximo si potes, & gulæ eripe, ut eo ille, & tu fruaris in æternum: vel insullum comede, propter fel Christi Domini, de nullo quarere, & si libet attende in prandio ad aliquod mysterium, v. g. ad convivium ut sic loquar, in quo Christus Dominus accumbit, die Lunæ, 1. ad ubera matris, 2. in atriduo illo, 3. in deserto. Martis, 1. in Canâ. 2. in domo Matthæi, 3. Zachæi, Mercurij, apud Puteum Samariæ, 2. in domo Simonis, ubi Magdalena, 3. in domo socrus Simonis. Iovis in deserto cum 5000. 1. in domo Pharizæi, ubi hydropticum sanat. 3. cæna novissima. Veneris: in cruce, 2. sitim ejus, 3. depositionem, attende Sabbathi, 1. in sepulcro, 2. in limbo, & 3. cum discipulis, in Emaus. Dominica 1. Vide comedentem cum discipulis.

Greg. lib. 2.
Mor. c. 27.

Ioan. 14.

Iaculatio.

Luc. 12.
Resectio corporis.

Matth. 1.
Matth. 9.
Luc. 7.
Ioan. 4.
Matth. 5.
Luc. 14.

Bernard.

pulis. 2. ad mare. 3. in celo, vel certè ad primum ferculum cogita de morte, cuiusque ferculo, vel de ferculis inferni; ad secundum, de carnâ Christi, & Eucharistico epulo; ad tertium de cœlesti & bene intinges panem tuum in aceto & sanguine Christi. Singularitatem & delicias evita. Sufficiat, ut Bernard. ait, comestibilia sint, non concupiscibilia: sufficit enim concupiscentiæ malitia sua. Vita etiam voracitatem & præcipitan- tiam: ideoque initio assidens mensæ saltem dic vnum *Pater*, pro benefactoribus vel defunctis; & attende lectioni, aut sermoni, ne totus comedas. Si *Pater* fam. scutellam habe pauperum, cui imponas de ferculis tuis, primitias Deo in infirmis aut alteri tribuendas.

Amensâ, & quid in Colloquio.

Præsentia Dei

Intentio pura.

Vtere virtutis occasione.
Greg. 1. Mor. cap. 5.

Virtutum occasio magna.

Dum necessitati seruis.

Salusatio.

Ven. Sacr.

Contritio.

Actio gratiarum.

Renovatio

propositorum.

Oblatio.

Sanctorum

cultum.

Remitte paulisper animum: sed ante colloquium renova præsentiam Dei, ac puram intentionem, tardus ad loquendum esto, & circumspèctus, & ora cum Propheta: *Pone Dominum custodiam ori meo, & ostium circumstantia labris meis: ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia.* Tunc certè magis, quàm alias, periculum. Penè enim epulas loquacitas sequitur, ut Greg. ait. In colloquio, utere pulcherrimâ, quam habes, humilitatis, oportune silendo, non interpellando: charitatis alium recreando: & zeli, bona narrâdo, occasione. Post illud, examina te, & provide in futurum, ac roga Dominum, ut errata corrigat, pro misericordia sua.

Vilitatem inspice, & sub omnibus te loca: & dic, Putredini dixi, soror mea es. Omnis qui se exalrat humiliabitur, atque hoc pro humilitatis exercitio usurpa.

Si Sancti, & Religiosi ferè assidue coram Domino adsent, æquum est alios saltem semel; scilicet, in Laudibus, Dominum in ven. Eucharistiâ salutare. Ad hoc igitur considera breviter. Primò, peccata præterita, & contritionem excita; Secundò, beneficia, & gratias age; Tertio, propositorum tuorum, & si Religiosus es, votorum renovationem facito; Quartò, in honorem passionis Christi Domini ad tolerandum te offer, deinde pro more fidei, spei & charitatis actus exerce. Oratiuncula uti potes, quæ ante Sacrum aut ante horas recitâdas proposita est. *Credo tibi, ut suprâ. Vel Quid feci tibi, quid tu mihi, ô IESU? offero tibi vita mea, & desideria N. & omnia mea, fac de me secundum voluntatem tuam, credo enim tibi, in te spero, & te toto corde diligo, ex te enim & in te & pro te sunt omnia.*

1. Certos Patronos delige, vel ex inspiratione, vel ad morbos tuæ animæ curandos, eos v.g. qui in eontrariâ virtute excelluerunt, vel ob accepta beneficia. 2. electos constanter cole, eos invitando (ad quod vitam lege.) Deinde alios ad eorum cultum

cultum invitando, item invocando crebrò, postremò, quod facillimum, orationes, aut pia opera solita fieri, iis applicando, Deoque per manus eorum offerendo. Ad hæc calendarium eorum habe, & statas mortificationes, Martyrologium quotidie devotè audi, & vesperi Sanctos illos cum Patronis invoca, & ad Primam, & in præparatione ad communionem seu sacrum, & in ipso.

Excita breviter contritionem, ut dictum primum Ave, recita gratias agendo pro creatione, secundum pro Incarnatione, tertium pro Redemptione, renova proposita, & offer te in actu fidei, spei & charitatis, & omnia tua tanto benefactori, & si lubet subjunge post tertium Ave: *Benedictus sis Deus Pater, qui me creavit, unigenitusque Dei filius, qui me redemit, sanctus quoque Spiritus, qui vocavit me, & fecit mecum misericordiam suam. Ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia, Deus meus, & omnia.*

*Salutationis
Angelica
pulsus.*

In his statue Primò, te coràm Deo, ac curià caelesti, & pete à B. Virgine, amorem Dei; ab Angelis, puram intentionem: ob Apostolis, obedientiam: à Martyribus, patientiam: à Confessoribus, paupertatem: & à virginibus, castitatem. Ad libera nos Domine, cogita quàm multa mala te circumstent, & pete liberari. Ad te rogamus; vide quàm multis egeas: eaque postula à fonte omnis boni tibi præsentem.

Litania.

Nunc lege, nunc ora, nunc lecta aut scripta revolve:

Vel pugna, vel cerne Deum, vel cuncta resigna.

Vacui temporis occupatio.

Pugna, id est, revoca in memoriam occasiones exercendæ virtutis, quam examine particulari studes acquirere, & exercere tam, aut vitium contrarium detestare: cerne Deum eumque æstima & ama, & creata inspice & despice. *Resigna*, id est, propone tibi varios casus, quibus fama, bona, amici eripiantur, & voluntatem tuam cum divinâ conjunge.

Ante omnia excita coram Deo contritionem, & dic: Pone Domine custodiam ori meo. Ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia, volat enim irrevocabile verbum. Ad Deum verò respice, qui potest solus animas convertere, & tua dirigere negotia. Secundò cum scias miseriam tuam, gratiam pete, & illius, quocum agendum, Angelum invoca, ac tuum, ut negotia, maxime si salutis, cum eo homine tractanda feliciter expedias. 3. Sis in sermone parvus, suavis, consideratus, ne interpella, nunquam de alterius loquere defectibus, vel de tuis laudibus, contentionemque omnem devita. Si quis murmure vel detrahat, tu contra si potes lauda & restitue Deo honorem & proximo, saltem averte sermonem ut Thomas Morus petitione apposita, aut compesce vultu & silentio.

Cõversatio.

Quid cavendum in sermone.

Quid dum detrahitur.

lento.

lento, maximè si quis turpia loquatur. Nullum dimitte nisi beneuolum, & inter colloquendum insere de Dei providentiâ, potentiâ, misericordiâ, de Sanctis, Extremis, de virtutibus vel vitiis colloquia. Ab alienis negotijs & publicis abstine quantum potes. Si audis, ne admittas in animum tuum & affectum, neque ulli homini multum adhaerescere. In omnibus Deum respice simul & creaturam, tempus & aternitatem.

In contensione cum aliquo.

Nota.

Pf. 71.

Conuersatio cum dispari sexu.

Si quis contendat tecum, cogita Deum præsentem, & satis esse IESVM ab illo cædi, fugari, & dici. Mihi autem adherere Deo bonum est, vel mane nobiscum Domine, quoniam aduersa perasit. Ex te enim, in te, & pro te sunt omnia.

Pange cum Iobo fœdus cum oculis tuis, ut ne cogites quidem de virgine in malum: & fuge frequentia colloquia, & familiaritates, memor illius: Inveni amariorem morte mulierem, laqueus venatorum est, & sagena cor illius, vincula sunt manus illius.

Dum foras itur.

Matth. 5.

Cum pauper occurris.

Dum amici uisitandi.

In tentatione.

In tentatione superbia.

Ex objectis visis atque auditis ad Deum cor tuum eleva, sensus à curiositate custodi, sed collige ut apud vel amoris ex omnibus. Si Religiosus es, & nomen tibi egressuro signandum, ora ut maneat in libro vitæ, & gratias age pro vocatione. Modestiam, maximè si religiosus es, serua, cum ex uno omnes iudicentur, maximè inquam, omnibus enim dictum: Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona.

1. Cogita IESVM occurrere, & aut illi largire tanquam Christo hilariter, aut à Deo illi pete: & dic: Tu pro me pauper factus fuisti cum esses dives, ex te enim, in te, & pro te sunt omnia.

Charitatis hoc exercitium frequentandum, sobriè tamen, & curandum ut illa augeatur Sanctorum exemplo, ideoque colloquium tuum pietatem spectet, ut in uno Deo magis jungamini. Pater Faber in hac re uti solet oratione illâ: Visita quæsumus Domine habitationem istam, &c.

1. Leua oculos ad IESVM stantem, à dexteris Dei cum Stephano, & oculo humili auxilium pete tibi diffidens, & quasi dicendo: ego coram te peccem? 2. Converte te ad Deum, uti diabolus per peccatum avertere te cupit, contrariumque factum, & quod in ictu oculi potes, dicendo corde, IESV, contritionem, fidem, spem, charitatem excita aut amplectendo IESVM crucifixum, & dic. Ex te enim & in te, & pro te sunt omnia. Credo tibi, & in te spero, & toto corde te diligo.

Cogita eum qui superbit se attollere ut casu graviori ruat, & dic: Absit mihi gloriari, nisi in Cruce Domini nostri IESV Christi, ex te enim, &c.

Cogita

Cogita si verè beatus est pauper, & v̄ est divitibus, quid *Avaritia,*
 avaro est scelestius & infelicius? & dic: Dominus regit me, &
 nihil mihi deerit, in loco Pascuæ ibi me collocavit.

Cogita non fatiatur oculus visu, nec auris auditu ad majora
 natus sum, quàm ut sensibus serviã, & dic: Beati mundo corde, *Luxuria,*
 quoniam ipsi Deum videbunt.

Cogita si gaudeo de bonis proximi, fruor iisdẽ ut apis & mea *Invidia,*
 sunt: si gaudeo de malis ut araneus, uror illis, & mea sunt,
 mea que perdo bona, & dic: Hoc est præceptum tuum, ò IESV,
 ut diligamus invicem sicut dilexisti nos, Ex te, & in te, &c.

Memento animæ tuæ, & deliciarum ejus, & cogita escam *Gula,*
 omnis mali semen, & dic: Siccine Eva mea decipiet me, quando
 parasti, ò IESV, in conspectu meo talem mensam adversus eos,
 qui tribulant me.

Cogita si læsus sum ultro, cur me iterum lædam? cum meo *Ira,*
 dolore æterno, & proximi offendiculo? & dic: Audio, Domine
 IESV, disce à me quia mitis sum & humilis corde, & talis esse
 cupio gratiã tuã, Ex te enim, & in te, &c.

Gaude quia facta est voluntas Dei, & cogita, Cur frustrà me *Tristitia,*
 torqueo, & malum transiens & extrinsecum facio internum, &
 æternum? Ex te enim, &c.

Cogita horam esse fortè ultimam cum IESV, & coram eo *Acedia,*
 agendam, & dic: Trahe me post te, curremus in odorem
 unguentorum tuorum. Ex te enim, &c.

Si lapsus fueris, mox contritionem excita. Dixi, confitebor *In lapsu.*
 adversum me injustitiam meam Domino, & tu remisisti ini- *Pf 31.*
 quitatem peccati mei, ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia.
 Credo tibi & in te spero, & toto corde te diligo.

Amplectere crucifixum & crucem ut à Deo missam, & dic: *Cum adver-*
 sicut Domino placuit amantissimo Patri, ita factum est, sit *sa accidunt.*
 nomen Domini benedictum, vel Pater, si possibile est, transeat *Matth. 26.*
 à me calix iste, verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu. Ex
 te enim & in te, &c.

Cum injuriæ inferuntur, amplectere crucifixum, & ora pro *Cum injuria*
 maledicente, ac dicito: Vivo ego jam non ego, vivit verò in *inferuntur.*
 me Christus. vel Non sunt condignæ passiones hujus temporis
 ad futuram gloriam. vel Benefacite his qui oderunt vos, & *Matth. 2.*
 orate pro persequentibus vos, Ex te enim, & in te, & pro te sunt
 omnia.

Vide an momentanea velis, an æterna cum Christo IESV
 crucifixo atque elige. Ego verò h̄c delectabor in Domino, & *Cum jucun-*
 exultabo in Deo IESV meo, in quo scilicet omnia: ex te enim *da accidunt.*
 & in te, & pro te sunt omnia.

Cogita

*Cum lauda-
ris.*

Cogita ut à mundo Christus vituperatus fuerit, & contemptus & desertus, & proinde ex amore despice ista & dic: Absit mihi gloriari nisi in cruce Domini nostri IESV Christi. Ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia.

Psal. 118.

Cogita: Ego autem sum vermis & non homo, opprobrium hominum & abiectio plebis, & conjuñge tuas injurias cum Christi passionibus, & ei offer. Bonum mihi quia humiliasti me, ut discam justificationes tuas. Ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia.

*Cum corri-
peris.*

Cogita medicinam præberi, vel viam ostendi tibi, & à Deo fieri correptionem, & dicito: Sana me Domine, & sanabor, quoniam laus mea tu es. Ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia.

*In dolore &
infirmirate.*

Christum crucifixum intuere & amplectere: verè languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit, & dic: Ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia.

Isa. 53.

*Dum pulcra
vides.*

Cogita vel inferni mala, vel cæli gaudia. 2. Dei magnalia, & gratias age. Benedicite omnia opera Domini Domino, laudate & superexaltate eum in sæcula. Ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia.

*Dum quid
malè fieri
vides vel
audis.*

Mox oculos ad Deum attolle, proximoque & Deo condole, & ut servus aut filius Domino & Patri ab alio ereptum honorem, amorem, &c. redde, & corde illius exclusum, & ab eo malè acceptum, amantissimè complectere amoris actum excitando, & dic: Ego autem te diligo, & in te speravi Domine, Deus meus es, & in manibus tuis sortes meæ.

*Cum bene
quid fieri
vides vel
audis.*

Gratulare Deo ut filius Patri, & servus Domino quod semen gratiæ fructum fecerit in proximo, & gratias illi age, & opta in te centesimum referre, & dic: Latabor, & exultabo in te, & psallam nomini tuo altissime.

Psal. 9.

*Cum specu-
lum inspicias.*

Cogita sic transit mundi gloria & ætas, in Deo autem omnia & æternum videbimus. O speculum sine macula, quando te videbo facie ad faciem? quid fui, sum, & ero: tu scis, Ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia.

1. Cor. 7.

Sap. 7.

1. Cor. 13.

*In curiosita-
te.*

Cogita te frustrà cupere, scire, & hoc ipso optimam tui scientiam, & Dei cognitionem obscurare, & dic: Non satiatur oculus visu, neque auris auditu, sed tu Deus meus sola satietas. Ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia.

Eccl. 1.

Psa. 102.

*Quoties du-
bium ali-
quod incidit.*

1. Statue te coram Deo, & affectum resignationis indue. 2. Rationes utrimque expendè coram Deo, & in lumine ipsius, & si vis considera quid in morte, quid in iudicio, quid alteri suaderes. atque ita te resolve.

Adoro

Adoro te Sanctissima Trinitas, cum omni creaturâ, & pro omni
 bus qui te ignorant & blasphemant. Credo tibi, ô veritas aeterna; spero
 in te, & ex toto corde meo te amo, ô bonitas infinita: Ex te enim, &
 in te & pro te sunt omnia.

Lustrali aquâ te asperge, & contritionem excita, & dic:
 Credo Domine, in te spero, & te toto corde diligo: Nos cum
 prole piâ benedicat Virgo Maria.

Cogita gaudium quo fruêris, quando ingredieris in do-
 mum & regnum Patris tui aeterni, & invenies ibi Deum expe-
 ctantem te cum B. Virgine & Sanctis, & dic: Quis mihi det ut
 inveniam te solum & omne bonum, & nunc arbitrer omnia
 ut iterora; ut te lucrifaciam. Ex te enim, &c.

Cogita, te Deo petenti ut facias sic, oportere respondere:
 Tu pro me, à me hoc petis, Domine IESU, & cum possim, quare id
 nolam, cum damno meo, cum dolore tuo, gaudio hostium meorum?
 Ex te enim, &c.

Primò intentionem renova; deinde offer, & unias actioni-
 bus aut doloribus Christi IESU, & dic: Propter te mortifi-
 camur tota die, ut vivamus in te, ô amantissime IESU. Ex te
 enim, &c.

Primò ludus ut sal adhibendus maximè in hac valle lacry-
 marum, omnis is vitandus qui speciem avaritiâ habet, cor in-
 quietat, animum nimis occupat: aliâs non est ludus seu re-
 missio. Secundò moderatio hîc maximè adhibenda; ideò tem-
 pus praefini, & memineris datum ad agendam poenitentiam
 & laborem, ac nihil turpius etiam Ethnicis visum est, quàm
 huic multum temporis tribuere, atque inertem vitam ducere.
 Tertiò, vitanda omnis scurrilitas & contentio. Quartò utili-
 tas spectanda ut pauper IESU partem habeat in lucro, vel ani-
 mæ in purgatorio.

Aubereat lingua mea faucibus meis, si non meminero tui, IESU
 in principio letitia mea vel: O Sapiencia aeterna cujus deliciae sunt esse
 cum filiis hominum, ecce, ego coram te ludam, absit illudam tibi,
 & vulnerem te, ut oblectem me, offendam te, & injuriam inferam
 pro donis tuis & obliviscar tui in nembrois tuis, & animarum, sed ad
 gloriam tuam, animum Christianè remittam, ut alacrius tibi ser-
 viam. Ex te enim, & in te, & pro te sunt omnia

Pridie omnia dispone, ut manè primum Sacrum devotè quod
 ultimū fortè erit audire, & à Christo Domino benedictionem
 accipere possis. In itinere, primò Itinerarium, & Litanias, &
 Psalmum, Benedicite omnia opera, &c. lege: deinde meditatio-
 nem institue, aut piâ aliquam suscipe cogitationem, tum
 colloquium pium; post hoc rosarium; neque examen parti-
 culare

Dum pet
 templum
 itur.

Dum cubi-
 culo vel
 domo egrê-
 deris.

Dum redit,
 Cant. 8.
 Psal 3.

Mortificatio
 dum se of-
 fert.

Dum mor-
 tificationem
 facis.

Ludus.

Oratio.

Itinera-
 rium.

culare, aut generale omittendum. In fine itineris, recita. *Te Deum laudamus, &c.* & invoca Angelos loci, ad quem perventurus es, & si occasio, templum ingressus, vener. Sacramentum saluta.

*In termino
via sic ora.*

Adoro te Sanctissima Trinitas ubique aequè presentem, aequè providum patrem, & credo tibi, & in te summè confido, & diligo te ex toto corde meo. Ignosce peccata mea, & da ut ut in hoc loco eâ humilitate, prudentiâ ac charitâ e converser, ut neminem absentem aut presentem laedam, sed bonus Christi odor in eo sim & sanctificem nomen tuum. Quando introibo in domum tuam, & amode dicetur ut requiescam à laboribus meis?

*De celebrã-
do die quo
statum quis
in Ecclesia
suscepit.*

Ethnici & Christiani diem natalem celebrare soliti, tu ob baptismi gratiam imitare, & si Religiosus, Sanctorum exemplo, solemnem habe diem quo egressus de terrâ Ægypti, item sacerdotii. Qui matrimonio juncti & alii, suum diem solemnem habeant. Die ergo tali considera defectus circa statum admissos, & humiliter confitere, & deinde communica, aliorum preces ac sacrificia postula; gratias Deo pro beneficiis age, hoc nomine eleëmofynam elargire saltem spirituales exemplo senis illius qui natali suo, quo in religione renatus erat nihil perentibus negabat, &c.

Recollectio

Recollectio menstrua coram Deo & Christo Iesu & Sanctis facienda, velut ultima foret, idq; ultimo die mensis.

CONSIDERA 1. quem mense superiore profectum ^{Vide ut te geris circa Deum.} facere debueris tanto amore Dei & beneficiis N. præventus. & feceris, temporis, & mediorum habitâ ratione, & quid ex iis superfit, ac 1. vide uti te gesseris circa Deum, quomodo eum deberes semper habere & revereri præsentem, & an nunc habeas magis in hâc & illâ occasione, recreatione, & omni conversatione & subitâ occupatione. Contritionem excita & propone emendationem. Vide 2. ut te habeas in sacro, in orationibus, & piis exercitiis devotionis. An nunc melius. 3. Quomodo in profectus desiderio & fervore, in resignatione & maximè patientiâ profeceris amore ejus qui immittit adversa æquanimiter ferendo. O IESV, &c. ut infra pag. 1062.

Considera 2. Quomodo circa Superiores te ha- ^{2. Circa Superiores.} beas, an iis præstes quæ debes, primò amorem & honorem. 2. promptam in iis Deum videndo, sine repugnantia, excusationibus, obedientiam. 3. Resignationem ad omnia, & an ea sis comparatione animi ut baculus velis esse, ut nihil velis, nisi quod illi, utpote Vicarii Dei. O IESV, ut inf. pag. 1062.

Considera 3. circa proximum quomodo verferis, ^{3. Circa proximum.} & maximè pauperem & defectuosum, & tibi adversantem N an eum diligas sincero & dulci corde, exterius vultu & signo id demonstrando: & an amicabiliter omnes alloquaris, consolers, & eis compatiaris, & opera charitatis, quæ potes, ut Christo IESV etiam ultro offeras, & colloquio pio proximum promoveas. 3. an bene de iis ubique, nunquam malè loquaris ut aranea, sed apud alios excusando, & bona ilorum laudes, & imiteris mellificas apes.

4. Circa
subditos.

4. Quomodo te habeas circa familiam, subditos,
1. in spiritualibus eis providendo, & animo ægros cu-
rando. (Eorum catalogum, si ita res postulet, habe ante
te, nam de iis redditurus es rationem, etiam singulis)
2. curare etiam debes temporalia, eisque prospicere,
maximè ægris. 3. Impedimenta salutis remove, ut
sunt occasio, focii, libri, imagines non probæ, maximè
tamen otium, tempusque iis distribuere.

5. Circa
seipsum

5. Inspice teipsum, & 1. an institutum tuum & re-
gulas serues, deinde an ædifices alios in exterioribus,
modesto vultu, verbis, vestitu, conversatione. An in
eâ sis humilis, amabilis, & talis uti esse debes coram
Deo, ut scilicet, ejus gloriam spectare & ubique pro-
curare queas. 2. vide quomodo in interioribus pas-
sionibus, tentationibus & nominatim in examine
particulari profeceris, & maximè in ordinatâ & habi-
tuatâ vitâ, & constantiâ & humilitate sincera. 3. in
corporis curâ quâ utaris temperantiâ in victu & vesti-
tu, habitatione & ornatu, ludo, studio, seu exercitio,
& rerum seu bonorum quibus uteris, habitâ ratione
status tui, id est hominis peregrini super terram. Anno-
ta propofita.

E X E R C I T I V M.

Anni decē
faciunt
mēfes 120.
septimanas
520. dies
3652. horas
87640.

OJESV, Creator & Redemptor & finis meus, tibi credo, &
in te spero, & toto corde te diligo, & vehementer doleo ex
amore tui quod offenderim te. Ecce tot anni lapsi sunt N. etatis
mea, & tot menses N. tot dies N. tot hora N. Quot supersunt
anni, menses, dies, hora? Tu scis, quid ex præteritis jam superest,
aut hinc auferrem, si jam vocarer ut illi, noti mei N. Vides certè
temporis & gratiarum omnium stricta reddenda ratio erit, &
quomodo potero vel unius hora? Huius verò temporis vel ho-
ram unam si sanctus aut damnatus vel purgandus haberet, quo-
modo eâ uteretur? Video ut Sancti in brevi expleverint tempora
multa, & in felici aternitate jam non meminerint pressura.

Dam-

Damnatorum bona & vita transferunt velut umbra & in aeternitate dirè illi cruciantur. Vtrum jam deinceps eligam? utrum alteri suadeam? novine finem creationis mee? an nunc propior illi sum? nõne uti vivo, sic certò moriar? & verò sic ut vivo vixisse me optarem? Ecce sic per gratiam tuam, sic ex amore tui & tot beneficiis, ex his N. nominatim preventus ambulabo coram te, & potius millies moriar quàm te vel venialiter offendam, quàm non diligam te.

Ecce te in Superioribus, sic audiam N. sic proximũ N. tuã gratiã diligam & illi præstabo quod tibi. Ecce, Domine mi, gratiã tuã curiositatem & superbiam, passionem amoris, odii, & timoris, iræ & tristitia refranabo &c. Neque ultra serviam illis, Sed sic tuã gratiã eas moderabor N. & modestiã ac patientiã omnibus præire conabor, & maximè charitate, quia sum discipulus tuus bone JESV, & filius tuus idq; verbo, opere & veritate; sic autem actiones meas dirigam, sic adversa tolerabo. Doleo vehementer de omnibus defectibus ex amore tui, & vota N. ac desideria N. mea renovo. Credo tibi, & in te spero, & toto corde te diligo. Amen.

Adde hæc in fine tolius Recollectionis. 2. Cor. 12. Ioan. 13.

1. Joan. 3.

Singulis hebdomadis habes caput de sui renovatione lib. 3. cap. 5.

Quid singulis hebdomadis.

Singulis diebus mane semitam viæ, lib. 1. c. 13. p. 149.

Quid singulis diebus.

C A P V T XXI.

De statu Matrimonii.

Quæ cap. superiore habes omnibus ad vitam piè instituendam sunt accommodata. Ne verò quid desideres in hoc genere, ecce tibi propria exercitia cuique statui. His Documenta aliqua singularia subnecto, & his de vitã æternã, ad quam ut nos perducatur clementissimus JESVS, cum humillimè rogo.

Meditatio de Statu Matrimonij.

PRÆLVDIVM I. Constitue te coram Domino, & deinde roga, ut largiatur gratiam ad ritè obeundum munus tuum.

X x x 3

P V N -